

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

Stručno savjetovanje ovlaštenih revizora u organizaciji Hrvatske revizorske komore

---

za 2022. godinu

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

Izvješćivanje o okolišnim, društvenim i upravljačkim pitanjima (ESG) Aktualnosti vezane uz CSRD

Marina Tonžetić

Napomena

Sadržaj ovog prezentacijskog materijala je informativnog karaktera. Upotreba prezentacijskog materijala ne oslobađa korisnika od poduzimanja potrebnih mjera predostrožnosti prije njegove uporabe, odnosno ne oslobađa korisnika od obveze primjene izvornih zakonskih odredbi i pravila struke, s toga se Hrvatska revizorska komora i autor prezentacijskog materijala ne mogu smatrati odgovornima prilikom uporabe ili u vezi s uporabom sadržaja koji se nalazi u prezentacijskom materijalu.

Uporaba sadržaja i podataka iz ovog prezentacijskog materijala dopuštena je pod uvjetom navođenja izvora podataka, osim u slučajevima kada je naznačeno drugačije.

Sadržaj

---

1. **Uvod | Europski zeleni plan i njegov utjecaj na zahtjeve za objavu**
2. **Taksonomija EU-a | Prvi alat za klasifikaciju koji ulagačima i trgovačkim društvima pomaže u donošenju informiranih ulagačkih odluka**
3. **Izvještajni zahtjevi 2022. (financijska godina 2021.)**
4. **Izvještajni zahtjevi 2023. i nadalje (financijska godina 2022. i nadalje)**

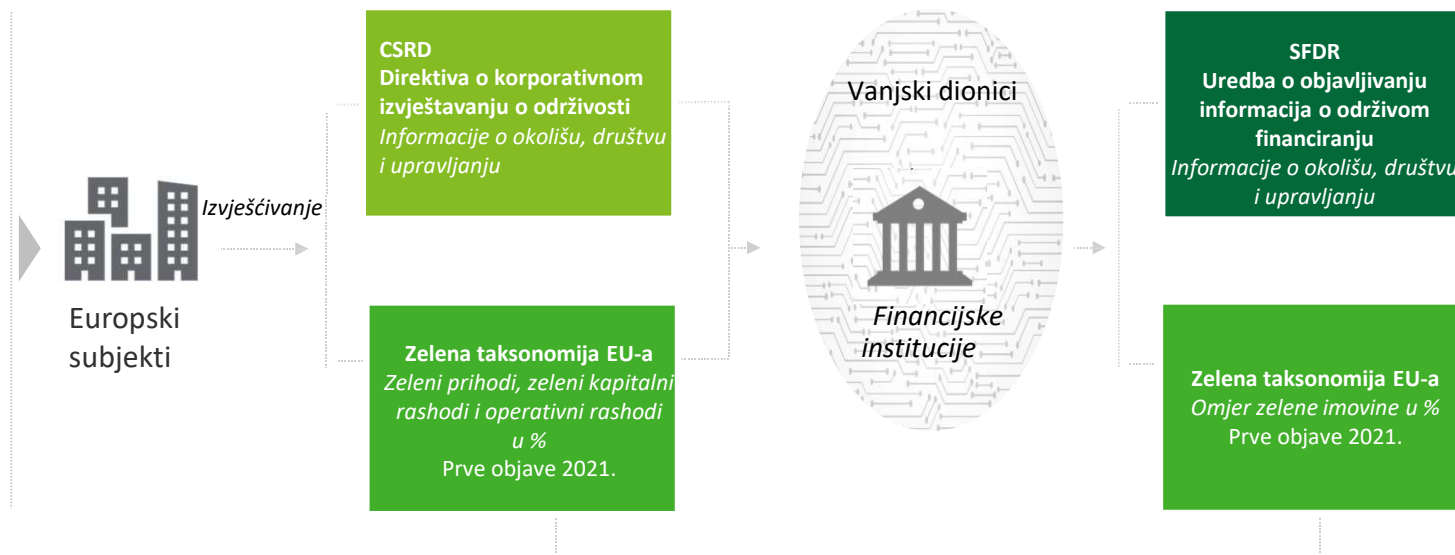

Uvod

Stupovi strategije EU-a za održivo financiranje

Europska unija odlučila je postati klimatski neutralna do 2050. Stoga poduzima sveobuhvatne mjere za dekarbonizaciju europskoga gospodarstva. Predmetni klimatski ciljevi nastoje se ostvariti na razini EU-a putem **Europskog zelenog plana** i **Akcijskog plana za održivo financiranje**: do 2050., Europa bi trebala postati klimatski neutralna. Kako bi to ostvarila, emisije stakleničkih plinova 2030. moraju biti 55 % manje nego 1990.

- 1 Preusmjeravanje tokova kapitala prema održivim ulaganjima
- 2 Sustavno ugrađivanje održivosti u upravljanje rizicima
- 3 Promidžba transparentnosti u ekonomskim i financijskim operacijama definiranjem pojma „zeleno“ zajedničkim jezikom

Ukratko, taj plan:

- je opsežan skup propisa
- ima dugoročni cilj iskorištavanja najmanje 40 % obnovljivih izvora energije u EU-u
- za cilj ima ostvariti ugljičnu neutralnost do 2050.
- zahtijeva smanjenje ugljičnih emisija za 55 % (u odnosu na 1990.) do 2030.

CSRD - Corporate Sustainability Reporting Directive

SFDR - Sustainable Finance Disclosure Regulation

Ključni propisi u pogledu objava nefinancijskih informacija o okolišu, društvu i upravljanju

Europski zeleni plan

NFRD - 2017.

Tko: Subjekti od javnog interesa, koji zapošljavaju preko 500 zaposlenika u ekvivalentu punog radnog vremena (~ 11.000 društava)

Što: Poslovni modeli, politike, procedure, glavni rizici, postupci dubinskih snimanja, ključni pokazatelji uspješnosti

Gdje: Godišnje izvješće

Kada: Od siječnja 2017.

Uvjerenje: Nije potrebno uvjerenje o informacijama u pogledu održivosti.

Nacrt CSRD-a

Tko: Svi subjekti uvršteni na burzu i veliki subjekti (2/3 sljedećih uvjeta: bilanca od 20 milijuna eura; prihodi od 40 milijuna eura; prosječno 250 zaposlenika u ekvivalentu punog radnog vremena u izvještajnom razdoblju)

Što: Pitanja okoliša, društva i upravljanja obuhvaćena EFRAG-ovim standardom, uključujući: poslovni model, strategiju, ciljeve i napredak, upravljanje, postupak dubinskog snimanja, dvostruki aspekt materijalnosti, glavne rizike, ključne pokazatelje uspješnosti

Kada: Moguće 2025. za 2024.

Uvjerenje: Potrebno uvjerenje o informacijama u pogledu održivosti

Akcijiski plan EU-a za održive financije

Next Generation EU

Taksonomija EU-a

Tko: Sudionici na financijskom tržištu i veliki subjekti (obuhvaćeni NFRD-om / u budućnosti CSRD-om) – [svi subjekti od javnog interesa u EU-u / društva uvrštena na burzu koja posluju u skladu s uvjetima NFRD-a / u budućnosti CSRD-a u obzir će uzimati zahtjeve Taksonomije EU-a](#)

Što: Postotak prihvatljivih aktivnosti od onih obuhvaćenih Taksonomijom

Gdje: Godišnje izvješće / Izvješće o održivosti / Nefinancijsko izvješće

Kada: Prve objave u 2022. (financijska godina 2021.)

SFDR

Tko: Sudionici i savjetnici na financijskom tržištu

Što: Način na koji su rizici u području okoliša, društva i upravljanja uključeni u proces odlučivanja o ulaganju

Gdje: Godišnje izvješće, predugovorne objave, *web*-mjesto

Kada: Prva objava – ožujak 2021.

Veliki paket mjera prati Europski zeleni plan, uključujući program NextGeneration EU vrijedan 2000 milijardi eura za potrebe preobrazbe (vidjeti: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_3541)

The background of the slide is a dense, close-up photograph of green fern fronds. The leaves are arranged in a repeating pattern, creating a textured, organic background. The lighting is soft, highlighting the intricate details of the leaflets.

Taksonomija EU-a – Prvi alat za klasifikaciju koji ulagačima i trgovačkim društvima pomaže u donošenju informiranih ulagačkih odluka

Osnovne informacije o Taksonomiji EU-a

Okolišni ciljevi definirani u Uredbi o taksonomiji

- **Ublažavanje klimatskih promjena***
- **Prilagodba klimatskim promjenama****
- **Prelazak na kružno gospodarstvo**
(sprečavanje nastanka otpada i uporaba sekundarnih sirovina)
- **Održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa**
- **Sprečavanje i kontrola onečišćenja**
- **Zaštita i očuvanje bioraznolikosti i ekosustava**

- *Djelatnosti koje se već smatraju niskougljičnim i sukladnim Pariškom sporazumu (npr. proizvodnja električne energije iz sunčeve energije, niskougljični prijevoz); Prijelazne djelatnosti (najbolje moguće prakse u sektorima koji ne mogu ostvariti nultu stopu emisija, kao što je proizvodnja čelika); Poticajne djelatnosti (sektori koji pomažu u razvoju djelatnosti s nultom stopom emisija, npr. proizvodnja vjetroturbina)*

** Smanjenje negativnog učinka trenutačnih ili budućih klimatskih promjena na ljude, prirodu i gospodarske djelatnosti

Kriteriji provjere objavljeni za pojedini okolišni cilj i gospodarsku djelatnost u okviru makrosektora

13 makrosektora, > 90 gospodarskih aktivnosti

1. Umjetnost, zabava i rekreacija (4)
2. Građevinarstvo i poslovanje nekretninama (7)
3. Obrazovanje
4. Energija: proizvodnja električne energije iz energije vjetra (25)
5. Zaštita okoliša i obnavljanje ekosustava (1)
6. Financijske usluge i usluge osiguranja (2)
7. Šumarstvo (4)
8. Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (1)
9. Informacijske i komunikacijske aktivnosti (3)
10. Proizvodnja (17)
11. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (2)
12. Prijevoz (17)
13. Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (12)

Preusmjeravanje tokova kapitala prema održivijem gospodarstvu

Taksonomija Eu-a definira okolišno održive gospodarske djelatnosti

Uredba EU-a o taksonomiji osigurava sustav klasifikacije za ulagače te objašnjava što su okolišno održive gospodarske djelatnosti. Njezin je cilj na jasan način definirati zeleno ulaganje i pružiti opći okvir radi jednostavnijeg komuniciranja.

Prema toj se Uredbi djelatnost smatra „okolišno održivom“ ako **znatno pridonosi** barem jednom od **navedenih okolišnih ciljeva**, **ne nanosi bitnu štetu okolišu** te **ne povrjeđuje minimalne socijalne zaštitne mjere**.

- **Znatni doprinosi** mogu biti izravni doprinosi na temelju vlastite djelatnosti subjekta ili neizravni doprinosi kao što je proizvodnja dijelova potrebnih kako bi drugi subjekt ostvario znatan doprinos.
- Kako **ne bi nanosila bitnu štetu**, ulaganja sadržana u taksonomiji ne mogu imati štetan učinak na bilo koji od šest okolišnih ciljeva.
- **Minimalne zaštitne mjere** odnose se na potpuno izbjegavanje štetnih društvenih učinaka. Ulaganja se moraju uskladiti sa smjernicama OECD-a za multinacionalna poduzeća i Vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima.

Kriteriji za procjenu **Znatnog doprinosa** ublažavanju klimatskih promjena

Kriteriji za procjenu **Nenanošenja bitne štete** za preostalih 5 ciljeva

Kriteriji za procjenu **Minimalnih zaštitnih mjera** (standard za sve djelatnosti)

Europska zelena taksonomija, prvi sustav za klasifikaciju okolišno održivih gospodarskih djelatnosti

SUDIONICI U TRANZICIJI

EU i države članice

EU i države članice, prilikom određivanja **zahtjeva za sudionike na financijskim tržištima** ili izdavatelji održivih financijskih proizvoda

Velika društva koja su već obvezna pripremiti nefinancijsko izvješće sukladno Direktivi o nefinancijskom izvješćivanju (a koja ispunjavaju dva od sljedeća tri kriterija: (i) prihodi > 40 milijuna eura, (ii) ukupna imovina > 20 milijuna eura, (iii) > 500 zaposlenika. Kriterij veličine mora biti ispunjen barem 2 godine zaredom.)

Trgovačka društva

Institucionalni ulagači (osiguravatelji, mirovinski fondovi, upravitelji imovine)

Sudionici na financijskim tržištima koji nude financijske proizvode
Definicija „zelenih“ financijskih proizvoda (ESG, ISR...)

HRVATSKA REVIZORSKA KOMORA

DJELATNOSTI IZ TAKSONOMIJE

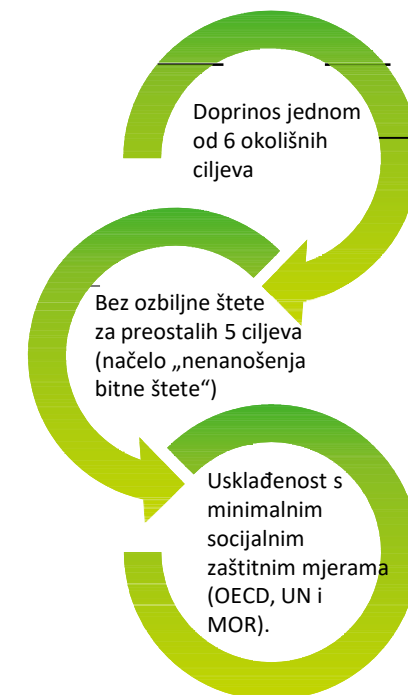
Više od 90 gospodarskih djelatnosti koje proizvode 93 % emisija stakleničkih plinova EU-a

- Šumarstvo (*poljoprivreda odgođena*)
- Građevinarstvo i poslovanje nekretninama
- Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
- Dobavljači električne energije, pare i sustava za klimatizaciju
- Industrija (*uključujući proizvođače aluminijske, željezne i čelike, cementa, opreme za energiju iz obnovljivih izvora, vodika, plastične mase u primarnim oblicima, organskih kemikalija te niskouglični prijevoz i tehnologije...*)
- Kopneni prijevoz
- Istraživanje i inovacije
- Komunikacijske i informacijske tehnologije

Nisu sve industrije i djelatnosti trenutno uključene u taksonomiju.

CJELOKUPNI POSTUPAK PROCJENE*

* Kvantitativni i kvalitativni kriteriji definirani Taksonomijom radi potpune taksonomske usklađenosti

Stručno savjetovanje ovlaštenih revizora, Opatija 6. i 7. listopada 2022.

Taksonomija EU-a

Kada, gdje i što objaviti – ključni pravni akti kojima se definiraju zahtjevi u pogledu objava

Obveze objave | Uredba br. 2020/852 o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja:

Uredba o taksonomiji je Uredba o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja

Članak 8. Transparentnost poduzeća u nefinancijskim izvješćima: Svako poduzeće koje podliježe obvezi objavljivanja nefinancijskih informacija na temelju **članka 19.a ili članka 29.a Direktive 2013/34/EU u svoje nefinancijsko izvješće ili konsolidirano nefinancijsko izvješće uključuje informacije o tome kako su i u kojoj mjeri djelatnosti poduzeća povezane s gospodarskim djelatnostima koje se smatraju okolišno održivim** u skladu s člancima 3. i 9. Uredbe.

Prvi delegirani akt o održivim djelatnostima za prilagodbu klimatskim promjenama i ublažavanje klimatskih promjena odobren je 21. travnja 2021., a službeno donesen 4. srpnja 2021. nakon kontrole suzakonodavaca. Objavljen je u Službenom listu Europske unije 9. prosinca 2021. kada je Europsko vijeće odobrilo **Delegirani akt kojim je definiralo kriterije tehničke provjere** na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama.

Vremenski raspored i zahtjevi: Prve objave o djelatnostima obuhvaćenim taksonomijom za **2022. na temelju podataka za 2021.** Predmetne su objave dijelom nefinancijskih izvješća / izvješća o održivosti / izvješća posloводства.

Delegirana uredba od 6. srpnja 2021. (odobrena u prosincu 2021.) o članku 8.:

- **Članak 2. Objave nefinancijskih poduzeća (primjenjiv Prilog I. i II.)**
- Članak 3. Objave upravitelja imovine (primjenjiv Prilog III., IV. i XI.)
- Članak 4. Objave kreditnih institucija (primjenjiv Prilog V., VI., XI.)
- Članak 5. Objave investicijskih društava (primjenjiv Prilog VII., VIII., XI.)
- Članak 6. Objave društava za osiguranje i reosiguranje (primjenjiv Prilog IX., X., XI.)
- Članak 7. Pravila za objavljivanje zajednička svim financijskim poduzećima
- **Članak 8. Pravila za objavljivanje zajednička svim financijskim i nefinancijskim poduzećima**

Vremenski raspored i zahtjevi: Sukladno zahtjevu na snazi od siječnja 2022., **objavljuje se samo udio taksonomski prihvatljivih i taksonomski neprihvatljivih gospodarskih djelatnosti u ukupnim prihodima te kapitalnim i operativnim rashodima**, no bez provjere ispunjavaju li one tehničke kriterije propisane Taksonomijom. Osim udjela taksonomski prihvatljivih i taksonomski neprihvatljivih gospodarskih djelatnosti, društvo bi trebalo objaviti i dodatne kvalitativne informacije.

The background of the slide is a dense, close-up photograph of green fern fronds. The leaves are arranged in a repeating pattern, creating a textured, organic background. The lighting is soft, highlighting the intricate details of the leaflets.

**Specifikacija obveza iz perspektive nefinancijskih
poduzeća iz 2022. (za 2021.)**

Taksonomija EU-a – Raspored i obveze za 2021.

Tri zelena financijska pokazatelja

Delegirana uredba od 6. srpnja 2021. (odobrena u prosincu 2021.) o članku 812.

% zelenih prihoda

Prihodi ispunjavaju kriterije zelene djelatnosti

Ukupni prihodi

- Prihodi iskazani u skladu s **MSFI-jevima** (točka 82. podtočka (a) MRS-a 1) i usklađeni s računom dobiti i gubitka
- Opseg konsolidacije i izvještavanja sličan financijskim izvještajima

% zelenih kapitalnih rashoda

Kapitalni rashodi od imovine i postupaka povezanih sa zelenim djelatnostima

Ukupni kapitalni rashodi

- Upućivanje na (i) **povećanja materijalne i nematerijalne imovine** u financijskoj godini, prije njezine amortizacije i ponovnih mjerenja (uključujući povećanja koja su rezultat revalorizacije i umanjenja vrijednosti) i isključujući promjene fer vrijednosti te (ii) **poslovna spajanja**
- Integracija kapitalnih rashoda u **ulaganja u nekretnine** (MRS 40), imovinu povezanu s **najmovima** (MSFI 16) i **biološku imovinu** (MRS 41)
- **Plan ulaganja** za usklađivanje s taksonomijom u razdoblju od 5 godina, koji odobrava upravljačko tijelo (konkretni razlozi za dulje razdoblje, u maksimalnom trajanju od 10 godina)

% zelenih operativnih rashoda

Operativni rashodi od imovine i postupaka povezanih sa zelenim djelatnostima

Ukupni operativni rashodi

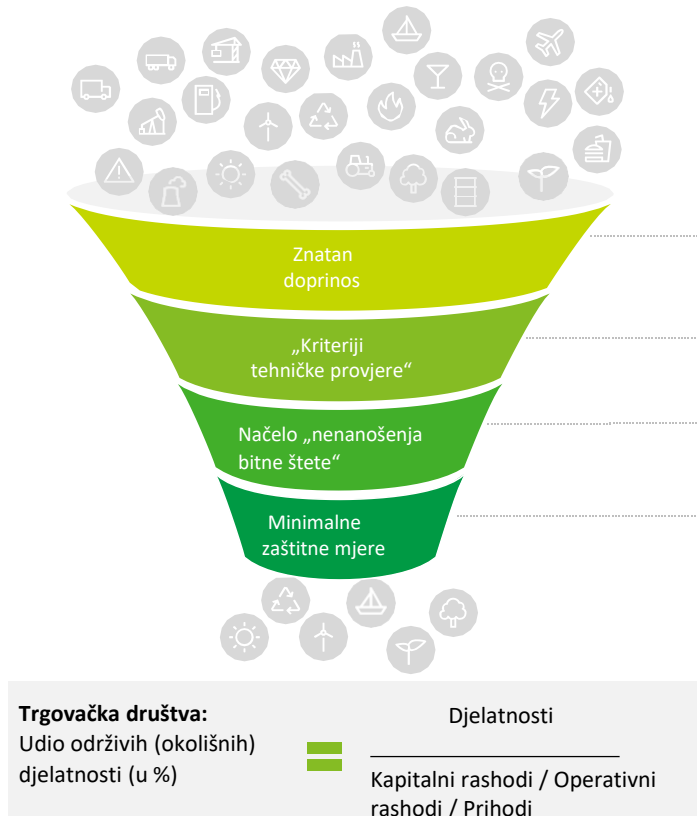
- Isključivo **izravni nekapitalizirani troškovi**
- Istraživanje i razvoj, mjere obnove zgrada, kratkoročni najam, održavanje i popravak te svi drugi izravni rashodi za svakodnevno servisiranje nekretnina, postrojenja i opreme koje obavlja poduzeće ili treća strana kojoj su ti poslovi povjereni, a koji su potrebni za dobro funkcioniranje te imovine.
- **Troškovi povezani sa zelenim aktivnostima ili povezanim zelenim rashodima prvenstveno za održavanje imovine**

Analiza ključnih pokazatelja uspješnosti po djelatnosti (prijelazne i poticajne djelatnosti), po cilju te razdvajanje taksonomski prihvatljivih od taksonomski neprihvatljivih djelatnosti; metodološka napomena i analiza varijacija.

Taksonomija EU-a u narednim godinama

Na temelju postupka od četiri koraka, koji obuhvaća posebne kriterije i zahtjeve, utvrđuje se je li gospodarska aktivnost okolišno održiva

Znatni doprinosi barem jednom od okolišnih ciljeva

- Ublažavanje klimatskih promjena
- Prilagodba klimatskim promjenama
- Zaštita vodnih i morskih resursa
- Smanjenje količine otpada, recikliranje i prelazak na kružno gospodarstvo
- Sprečavanje i kontrola onečišćenja
- Zaštita i očuvanje bioraznolikosti i ekosustava

Djelatnost klasificirana kao održiva prema Taksonomiji mora znatno doprinositi barem jednom okolišnom cilju. To najčešće premašuje regulatorne ili pravne zahtjeve. (Uredba 2020/852 – članak 3.a)

Ispunjavanje kriterija tehničke provjere

Kriterijima tehničke provjere trebali bi se utvrditi minimalni zahtjevi koji su potrebni kako bi se izbjegla bitna šteta za druge ciljeve (Uredba 2020/852 – članak 3.d)

Načelo „nenanošenja bitne štete“ za preostalih pet ciljeva

Načelo „nenanošenja bitne štete“ – minimalni zahtjevi kojima se osigurava da se ostvarenje određenog cilja negativno ne odrazi na drugi cilj. (Uredba 2020/852 – članak 3.b)

Minimalne zaštitne mjere (u pogledu ljudskih prava i zaposlenika)

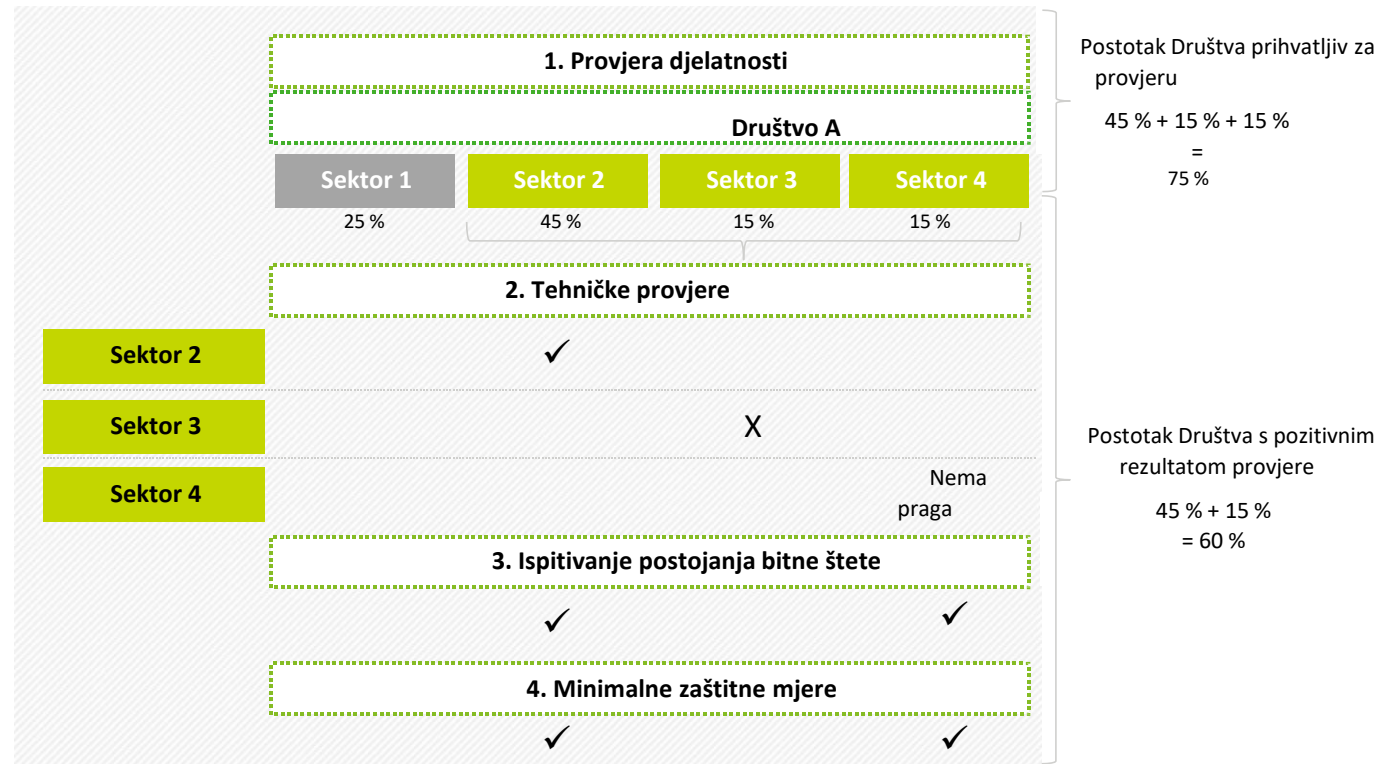
— Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća, Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, Osam temeljnih konvencija utvrđenih Deklaracijom Međunarodne organizacije rada o temeljnim načelima i pravima na radu te Međunarodnom poveljom o ljudskim pravima (Uredba 2020/852 – članak 3.c)

Taksonomija EU-a u narednim godinama

Za utvrđivanje broja održivih aktivnosti društva potrebno je provesti cjelokupan postupak od četiri koraka i ispuniti sve uvjete

Procjena pojedinačnog društva radi taksonomske usklađenosti

- Prihodi / Kapitalni rashodi / Operativni rashodi segmenta po prihvatljivoj djelatnosti
  - Sektor 1 nije naveden u Taksonomiji
- Dokaz znatnog doprinosa
  - Provjere se provode na temelju prikupljenih pragova po sektoru
  - Za neke sektore ne postoje kriteriji provjere, stoga provjera obuhvaća sve prihode
- Potvrda o ispunjenju kriterija nenanošenja bitne štete za preostale ciljeve na temelju odgovarajućeg dubinskog snimanja
- Minimalne zaštitne mjere

Klasifikacija NACE (nomenklatura gospodarskih djelatnosti)

https://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures/index.cfm?TargetUrl=LST_NOM_DTL&StrNom=NACE_REV2&StrLanguageCode=DE&IntPckey=&StrLayoutCode=HIERARCHIC&IntCurrentPage=1

Taksonomija EU-a

Pregled Taksonomije EU-a

[EU Taxonomy Compass](#) | [European Commission \(europa.eu\)](#)

HRVATSKA REVIZORSKA KOMORA

Stručno savjetovanje ovlaštenih revizora, Opatija 6. i 7. listopada 2022.

Primjer standardne tablice

Postotak zelenih prihoda

Table 1: Proportion of turnover from products or services associated with economic activities that qualify as environmentally sustainable under Articles 3 and 9 of the Taxonomy Regulation[^] - disclosure covering year N

Economic activities (1)	Code(s) (2)	Absolute turnover (3) Currency	Proportion of turnover (4) %	Substantial contribution criteria						DNSH criteria (Do No Significant Harm')						Minimum safeguards (17) Y/N	Taxonomy-aligned proportion of turnover, year N (18) Percent	Taxonomy-aligned proportion of turnover, year N-1 (19) Percent	Category (enabling activity / transitional activity) (20) E/T
				Climate change mitigation (5) %	Climate change adaptation (6) %	Water and marine resources (7) %	Circular economy (8) %	Pollution (9) %	Biodiversity and ecosystems (10) %	Climate change mitigation (11) Y/N	Climate change adaptation (12) Y/N	Water and marine (13) Y/N	Circular economy (14) Y/N	Pollution (15) Y/N	Biodiversity and (16) Y/N				
A. ELIGIBLE ACTIVITIES																			
A.1. Eligible Taxonomy-aligned activities																			
Activity A			20%	50%*	0%	0%	0%	0%	0%		Y	Y	Y	Y	Y	Y	10%		E
Activity B			11%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	Y	Y		Y	Y	Y	Y	11%		
Turnover of eligible Taxonomy-aligned activities (A.1)			31%	10%	0%	11%	0%	0%	0%								21%		10%**
A.2 Eligible not Taxonomy-aligned activities																			
Activity D			18%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0%		T
Activity E			20%	50%	0%	0%	0%	0%	0%	Y	Y	N	Y	Y	Y	Y	0%		
Turnover of eligible not Taxonomy-aligned activities (A.2)			38%																
Total (A.1 + A.2)			69%	10%	0%	11%	0%	0%	0%								21%		10%*
B. NON-ELIGIBLE ACTIVITIES																			
Turnover of non-eligible activities (B)			31%																
Total (A + B)			100%																

* The information in this cell denotes that only 50% of activity A qualifies as environmentally sustainable and therefore only 50% of the turnover related with activity A is Taxonomy-aligned.

** Total of turnover KPI associated with enabling and transitional activities.

Taksonomija EU-a – Raspored i obveze za 2021.

Tri zelena financijska pokazatelja

U skladu s globalnim trendovima, nastavno na Pariški sporazum o okolišnim ciljevima i Ciljeve održivog razvoja UN-a, Europska je komisija donijela Europski zeleni plan, odnosno strategiju za postizanje održivog gospodarstva EU-a do 2050. godine. Uredba EU 2020/852 (Uredba o taksonomiji) predstavlja jedan od temelja Europskog zelenog plana jer donosi smjernice za preusmjerenje toka kapitala prema održivim ulaganjima na području Unije.

Taksonomija je set kriterija, odnosno tehnički pouzdan sustav klasifikacije djelatnosti koje se mogu smatrati „zelenima“ ili „održivima“. Donosi popis djelatnosti koje su usklađene Taksonomijom (eng. *eligible activities*) na način da zadovoljavaju propisane kriterije, odnosno imaju potencijalni utjecaj na održivost. Da bi se gospodarska djelatnost ili aktivnost smatrala održivom, mora pridonositi jednom od šest ciljeva održivosti – ublažavanju klimatskih promjena, prilagodbi klimatskim promjenama, održivoj upotrebi i zaštiti vodnih i morskih resursa, kružnom gospodarstvu, prevenciji onečišćenja i zdravom ekosustavu. Za 2021. promatra se utjecaj na prva dva cilja.

S ciljem podizanja razine usporedivosti i transparentnosti, Uredba o taksonomiji (uz Direktivu 2014/95/UE (NFRD) propisuje obvezu objave dodatnih nefinancijskih informacija u skladu s delegiranim aktima. Taksonomija propisuje tri pokazatelja izdavatelja:

- Udio prometa od proizvoda ili usluga ostvaren u djelatnostima izdavatelja prepoznatih (navedenih) u Taksonomiji (*eligible activities*)
- Udio kapitalnih ulaganja u djelatnosti izdavatelja prepoznatih u Taksonomiji (CapEx)
- Udio operativnih troškova u imovinu ili procese povezane s gospodarskim djelatnostima prepoznatim u Taksonomiji (OpEx)

Croatia osiguranje značajan je dio konsolidiranih rezultata poslovanja Grupe pa, u skladu s regulatornim zahtjevima, objavljujemo i dodatne pokazatelje za tvrtke iz financijskog sektora:

- Udio premije od aktivnosti neživotnog osiguranja i reosiguranja prepoznatih EU taksonomijom
- Udio ulagačkog portfelja koji se odnosi na taksonomski prepoznate djelatnosti

Adris grupa i tvrtke u njezinu sastavu analizirale su sve svoje aktivnosti te izdvojile one koje Taksonomija prepoznaje kao prihvatljive.

Udio prihoda od proizvoda ili usluga povezanih s ekonomskim djelatnostima prepoznatih EU Taksonomijom:

Ekonomske djelatnosti - Prihodi	Prihodi		
	Oznaka	Apsolutno tisuće HRK	Udio %
A. TAKSONOMSKI PREPOZNATE DJELATNOSTI			
Kupnja i prodaja vlastitih nekretnina	68.10	3.560	0,07%
Pomorski i obalni prijevoz putnika	50.10	1.928	0,04%
Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) opreme za rekreaciju i sport	77.21	357	0,01%
Prihodi		5.845	0,11%
B. DJELATNOSTI KOJE NISU OBUHVAĆENE TAKSONOMIJOM			
Prihodi		5.266.331	99,89%
Ukupni prihodi (A + B)		5.272.176	100,00%

Utvrđeno je da o,11 posto prihoda Grupe generiraju djelatnosti prepoznate Taksonomijom.

Udio kapitalnih rashoda za proizvode ili usluge povezane s ekonomskim djelatnostima prepoznatih EU taksonomijom:

Ekonomske djelatnosti – Kapitalni rashodi	Oznaka	Kapitalni rashodi	
		Apsolutno tisuće HRK	Udio %
A. TAKSONOMSKI PREPOZNATE DJELATNOSTI			
Gradnja stambenih i nestambenih zgrada (renoviranje zgrada)	41.2	121.802	25,84%
Ostali kopneni prijevoz putnika	49.39	641	0,14%
Obrada i zbrinjavanje neopasnog otpada	38.21	198	0,04%
Kapitalni rashodi		122.641	26,02%
B. DJELATNOSTI KOJE NISU OBUHVAĆENE TAKSONOMIJOM			
Kapitalni rashodi		348.726	73,98%
Ukupni kapitalni rashodi (A + B)		471.367	100,00%

S obzirom na strukturu portfelja Grupe, kapitalna ulaganja se uglavnom odnose na turistički segment poslovanja. Udio kapitalnih ulaganja povezan s gospodarskim djelatnostima koje navodi Taksonomija iznosi 28 posto.

Udio operativnih rashoda za proizvode ili usluge povezane s ekonomskim djelatnostima prepoznatih EU Taksonomijom:

Ekonomske djelatnosti - Operativni rashodi	Oznaka	Operativni rashodi	
		Apsolutno tisuće HRK	Udio %
A. TAKSONOMSKI PREPOZNATE DJELATNOSTI			
Gradski i prigradski kopneni prijevoz putnika	49.31	1.686	0,03%
Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti gospodarenja otpadom	39.00	363	0,01%
Uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina i instalacija za grijanje i klimatizaciju	43.22	1.838	0,04%
Gradnja cjevovoda za tekućine i plinove	42.21	151	0,00%
Ostalo osiguranje	65.12	11.025	0,21%
Operativni rashodi		15.063	0,29%
B. DJELATNOSTI KOJE NISU OBUHVAĆENE TAKSONOMIJOM			
Operativni rashodi		5.255.070	99,71%
Ukupno operativni rashodi (A + B)		5.270.133	100,00%

Utvrđeno je da o,28 posto operativnih rashoda Grupe generiraju djelatnosti prepoznate Taksonomijom.

Kronološki sažetak

OPSEG

Društva od javnog interesa s više od 500 zaposlenih

~ 11.000 poduzeća u EU-u

EU NFRD

2020

2021

2022

2023

EU Non-Financial Disclosure Directive (EU NFRD)

- EU NFRD
- EU Taxonomy **
- Objave o tome u kojoj mjeri aktivnosti doprinose ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi njima
- prihvatljivost

- EU NFRD
- EU Taxonomy
- Taksonomija EU-a: objave o prihvatljivosti i usklađivanju oko doprinosa prva dva cilja

- EU NFRD
- EU Taxonomy
- primjenjivi zahtjevi iz 2022., dodatno: primjenjivi zahtjevi za preostala četiri cilja: područje zaštite vodnih i morskih resursa, prelaska na kružno gospodarstvo, sprečavanja i kontrole onečišćenja, zaštite i obnove bioraznolikosti i ekosustava *

Društva od javnog interesa (od 2026 za SJI SME, izvještaji objavljeni u 2027. godini), dodatno veliki poduzetnici koji prelaze 2 od 3 kriterija: ukupna bilanca: 20 milijuna EURA, neto prihod: 40 milijuna EURA, 250 prosječnog broja zaposlenih tijekom izvještajne godine

~ 50.000 poduzeća u EU

CRSD (Corporate Sustainability Reporting Directive)

2024

2025

Obvezni standardi EU-a za izvješćivanje o održivosti koje će izraditi Europska savjetodavna skupina za financijsko izvještavanje (EFRAG), baveći se sljedećim u pogledu ESG pitanja:

- Poslovni model i strategija
- Ciljevi i napredak
- Uloga administrativnih, upravljačkih i upravljačkih tijela
- Politike
- Najznačajniji negativni učinci
- Glavni rizici, uključujući ovisnosti i način upravljanja rizicima
- Utvrđen je način na koji su informacije o kojima se izvješćuju

Kvalitativni, kvantitativne, retrospektivne informacije usmjerene na budućnost koje obuhvaćaju kratkoročne, srednjoročne i dugoročne vremenske horizonte.

Primjena leće dvostruke značajnosti u izvještavanju o tome kako pitanja održivosti utječu na njihovo poslovanje i na vanjske učinke aktivnosti tvrtke na ljude i okoliš.

Informacije o vrijednosnom lancu tvrtke, uključujući vlastito poslovanje tvrtke, proizvode i usluge, poslovne odnose i lanac opskrbe.

Objave povezane s taksonomijom EU-a (kako je utvrđeno u 2022)

Prvi skup standarda izvješćivanja objavljuje se 30.4.2023. (sektorsko-agnostički standardi izvješćivanja)

Drugi skup standarda izvješćivanja objavit će se do 1.1.2024. (sektorski standardi izvješćivanja s visokorizičnim sektorskim standardima koji će se objaviti prvi).

HRVATSKA REVIZORSKA KOMORA

* Vremenski okvir za provedbu i prvu godinu izvješćivanja o doprinosu četirima preostalim ciljevima tek treba službeno potvrditi

** Sva trgovačka društva uvrštena na uređena tržišta EU-a, osim mikropoduzeća uvrštenih na burzu

Kronološki sažetak

OPSEG

Subjekti od javnog interesa s više od 500 zaposlenih
~ 11.000 poduzeća u EU-u

2024 (izvještaji objavljeni u 2025. godini) za SJI s preko 500 zaposlenih

2025 (izvještaji objavljeni u 2026. godini) dodatno veliki poduzetnici koji prelaze 2 od 3 kriterija: ukupna bilanca: 20 milijuna EURA, neto prihod: 40 milijuna EURA, 250 prosječnog broja zaposlenih tijekom izvještajne godine
~ 50.000 poduzeća u EU

2026 (izvještaji objavljeni u 2027. godini) SJI SMEs se dodatno uključuju kroz pojednostavljene standarde izvještavanja

2020

2021

2022

2023

2024

2025

2026

GDJE SE
OBJAVLJUJE

GODIŠNJE
IZVJEŠĆE

GODIŠNJE
IZVJEŠĆE

GODIŠNJE
IZVJEŠĆE

GODIŠNJE
IZVJEŠĆE

Objavljeno u posebnom odjeljku Izvješća uprave ili zasebnom izvješću o održivosti

Obvezno digitalno izvješćivanje ESEF (nema očitih kazni za subjekte izvan EU-a za neprijavlivanje, osim obavijesti)

UVJERENJE

AKO JE
ZAHTIJEVANO
ZAKONOM

AKO JE
ZAHTIJEVANO
ZAKONOM

AKO JE
ZAHTIJEVANO
ZAKONOM

AKO JE
ZAHTIJEVANO
ZAKONOM

Obvezno (ograničeno) uvjerenje o objavljenim informacijama. Zahtjev za ograničeno uvjerenje prebacit će se na razumno uvjerenje nakon šest godina od donošenja preporuke po državama članicama

HRVATSKA REVIZORSKA KOMORA

EFRAG / ESRS

EU Sustainability Reporting Standards

Prvo predstavljanje ESRS u svijetu:

<https://www.youtube.com/watch?v=cJ9I9xZK25E>

- ✔ EFRAG je 29. travnja 2022. pokrenuo javno savjetovanje o nacrtima ESRS-a (europski standardi izvješćivanja o održivosti) s rokom do 8. kolovoza 2022. Širok spektar dionika odgovorio je na javno savjetovanje, uglavnom putem dvodijelne internetske ankete.
- ✔ Odbor EFRAG-a za izvješćivanje o održivosti (EFRAG SRB) i Tehnička stručna skupina EFRAG-a za izvješćivanje o održivosti (EFRAG SR TEG) razmatraju sve zaprimljene primjedbe, kao potreban od strane [EFRAG postupci propisanog postupka](#). Prvi skup nacrti ESRS-a koji će iz toga proizaći potom će biti predan Europskoj komisiji u studenome 2022. kako bi se razmotrio za donošenje delegiranim aktima u kasnijoj fazi nakon postupka i savjetovanja Europske komisije.
- ✔ Sve podneske primjedbi zaprimljene kao odgovor na javno savjetovanje putem dvodijelne internetske ankete koju treba uzeti u obzir Odbor EFRAG-a i EFRAG SR TEG, dostupni su putem donjih poveznica (imajte na umu da može potrajati neko vrijeme dok se prilozi ne prikažu):
- ✔ [Anketa 1](#) - Ukupna relevantnost nacrti izloženosti ESRS-u (arhitektura, provedba načela CSRD-a, Sadržaj nacrti izloženosti, određivanje prioriteta provedbe)
- ✔ [Anketa 2](#) - Primjerenost zahtjeva za objavljivanje (međusektorski i aktualni standardi)

Arhitektura ESRSa (trojno pravilo 3x3)

Sector agnostic

Sector specific

Entity specific

3 teme:

- ✓ Environmental
- ✓ Social
- ✓ Government

3 područja izvještavanja:

- ✓ Strategija
- ✓ Implementacija
- ✓ Mjerenje uspješnosti

Dvostruka materijalnost – financijska materijalnost i nefinancijski utjecaji

ESRS struktura

ESRS 1 - General principle (nema zahtjeva za objavama)

ESRS 2 – General, strategy, governance and materiality assesement

✓ ENVIRONMENT

- ESRS 1 E1 – Climate change
- ESRS 2 E2 – Pollution
- ESRS 3 E3 – Water and marine resources
- ESRS 4 E4 – Biodiversity and ecosystems
- ESRS E5 – Resources use and circular economy

✓ SOCIAL

- ESRS S1 – Own workers
- ESRS S2 – Workers in the value chain
- ESRS S3 - Affected communities
- ESRS S4 – Consumers and end-users

✓ GOVERNANCE

- ESRS G1 – Governance, risk management and internal control
- ESRS G2 – Business conduct

ESRS struktura

Microsoft Edge
PDF Document

Microsoft Edge
PDF Document

Microsoft Edge
PDF Document

Zakonodavni okvir

Zakonodavni okvir

EU

Direktiva 2013/34/EU (članak 1.)

Zakon o računovodstvu

Direktiva 2006/43/EC (članak 3.)

Zakon o reviziji

Direktiva 2004/109/EC (članak 2.)

Zakon o tržištu kapitala

Uredba o posebnim zahtjevima vezano uz zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa

Izravna primjena

REPUBLIKA HRVATSKA

Zakonodavni okvir

Izmjene Direktive 2013/34/EU (članak 1.) - izmjena Zakona o računovodstvu

- uvode se novi pojmovi
- odredbe o izvještaju o održivosti u potpunosti zamjenjuju dosadašnje odredbe o nefinancijskom izvještavanju iz Direktive 2014/95/EU
- donose se standardi izvještavanja o održivosti (nadležnost Europske komisije)
- Reviziju financijskih izvještaja i angažmane s izražavanjem uvjerenja o izvještaju o održivosti; opcija angažiranja neovisnog pružatelja usluge izražavanja uvjerenja o izvještaju o održivosti (čl.34.)

Izmjena Direktive 2004/109/EC (članak 2.) - izmjena Zakona o tržištu kapitala

- ESMA daje nacionalnim nadležnim tijelima (npr. HANFA) smjernice za provedbu nadzora nad izdavateljima uvezi izvještavanja o održivosti (čl.28d)
- proširen sadržaj izjave osoba izdavatelja, odgovornih za sastavljanje GFI i izvješća posloводства, da je izvješće posloводства pripremljeno u skladu sa zahtjevima izvještavanja o održivosti (čl.2.st.1. čl.4.st.2.)
- obveza izdavatelja objave javnosti cjelovito revizorsko izvješće zajedno s godišnjim izvješćem (čl.4.st.4.)

Izmjena Direktive 2006/43/EC (članak 3.) - izmjena Zakona o reviziji

- osim zakonske revizije, odredbama Direktive 2006/43 uređuju se i angažmani s izražavanjem uvjerenja o izvještaju o održivosti (čl.1.)
- izmjena temeljnih pojmova (čl.2.tč.2 i 3):a) **zakonski revizor** (ovlašteni revizor) - fizička osoba koja ima odobrenje izdano od nadležnog tijela za obavljanje zakonskih revizija i angažmana s izražavanjem uvjerenja o izvještaju o održivosti b) **revizorsko društvo** -.... koje ima odobrenje izdano od nadležnog tijela za obavljanje zakonskih revizija i angažmana s izražavanjem **uvjerenja o izvještaju o održivosti**
- ovlašteni revizori kojima su izdana odobrenja za **rad prije 1.1.2023., smatraju se** ovlaštenima i za obavljanje angažmana uvezi izvještaja o održivosti (čl.14a)
- obveza revizora i revizorskih društava obavljati angažmane u vezi izvještaja o održivosti u skladu sa standardima izražavanja uvjerenja (EK usvaja i donosi delegirani akt - izravna primjena) (čl.26a)
- revizorsko izvješće se mijenja/dopunjuje (čl.28.st.1.-5.): a) revizorsko izvješće sadrži mišljenje o obavljenoj zakonskoj reviziji i, ako je primjenjivo, uvjerenje o izvještavanju o održivosti; revizorsko izvješće sastavlja se u skladu s revizijskim standardima i zahtjevima standarda za izražavanje uvjerenja o izvještaju o održivosti b) propisani su obvezni dijelovi uvjerenja o izvještaju o održivosti

Hvala na pažnji
